

Veens Buitennommetje 8 de Hazenberg

maart 2023

Voor routebeschrijvingen	Museumshop-VVV, Kees Stipplein, Veenendaal 0318-550010
Voor gpx-routes en routebeschrijvingen	www.wandelzoekpagina.nl/veense.ommetjes
Voor informatie, opmerkingen en tips	veense.ommetjes@gmail.com
Coördinatie, inhoud en controle	Werkgroep Veense Ommetjes

Deze wandeling is een gezamenlijke uitgave van de Werkgroep Veense Ommetjes en de Museumshop-VVV Veenendaal

VEENSE BUITENOMMETJES

8. DE HAZENBERG

Start- en eindpunt

Parkeerplaats naast het Bosrestaurant, Dwarsweg 63, 3959 AE Overberg. Parkeren van de auto veronderstelt dat u gebruikmaakt van het restaurant.

Afstand en tijd, kaartje en gpx-route

Lengte 11 km in 2,5 à 3 uur.

De nummers op het kaartje verwijzen naar de route.

Voor de gpx-route zie de info onder het kaartje.

Samenvatting

Deze sportieve en bosrijke tocht leidt u over verschillende toppen van de Heuvelrug. Ook wandelt u door oude smeltwaterdalen.

U doorkruist vier landgoederen, trekt door een lange leemkuil en een met heide overgroeide afgraving. Ook maakt u kennis met een fotogenieke holle boom en twee zeer bevriende bomen.

Toegankelijkheid

Veel variaties in hoogte. Hond aan de lijn. Afwisseling brede en smalle paden. Grotendeels onverhard. De wandeling is op eigen risico.

Afkortingen

LA= linksaf RA= rechtsaf RD= rechtdoor.

Routebeschrijving

1. Start: Bosrestaurant Overberg Parkeerplaats.
2. Volg het pad langs het restaurant, het hotel en een fietspad. Blijf rechtdoor wandelen aan de linkerkant van de Dwarsweg richting Overberg.
- 3. Op de kruising RD en sla na ca 200m RA, een smal pad langs de bosrand.
- 4. Het eerste pad LA in wandelen. Na ca 30m einde pad LA.
5. Aan het einde van dit pad op de asfaltweg RA.
6. **Let op:** Sla na ca 30m LA, een smal pad in, op de scheiding bos en weiland.
7. Steek schuin een grasveld over tot een oprit naar een boswoning.
8. Buig LA en sla einde oprit RA. Wandel verder aan de linkerkant.
9. Einde Achterweg: steek de Bergweg over en wandel RA tot de ingang van boswachterij Amerongse Berg. Ga hier LA het bos in.
- 10. Kies op de splitsing RA, een breed pad.

Dit pad heet het 'Utrechtse Spoor' en is een oude karweg, die richting Leersum en Utrecht leidt.

- 11. Kies na ca 150m het eerste smalle pad LA, dat dwars over een walletje loopt.
- 12. Laat de oude leemkuil links liggen. Passeer *de holle boom*. Sla LA het pad in, dat even later op een dam door de leemkuil lijkt.
De 'Holleboom' leent zich graag voor een foto van een 'boommens'.
- 13. Einde van dit pad RA, over een breed, grasachtig pad.
14. Vervolgens, aan het einde van dit pad, LA een breed pad. Doorlopen tot de kruising en daar RA langs een slagboom.
15. Aan het einde van het pad, na ca 500m, LA lopen, onmiddellijk weer RA. 'Landgoed De Laan'.
- 16. Op een splitsing linkshouden, stijgend pad.
17. Na ca 500m op een kruispunt met boomstammetjes RA, een dalend pad.
18. Doorwandelen tot einde pad vòòr een akker en LA slaan.
19. Op het kruispunt RA, de akkerrand volgen.
20. Einde akkerrand op een kruispunt LA.
21. Na ca 350m op een kruising RD en even daarna RA, een afbuigend smal pad volgen.
- 22. Gauw daarna op een splitsing rechts houden, over een grasachtig pad.
23. Aan het eind RA buigen en doorlopen tot een verharde weg.
24. *Even vóór de asfaltweg ziet u aan de linkerkant van het pad twee beuken, die innig vriendschap hebben gesloten.*

25. Op de verharde weg LA.

Al gauw ziet u links de groepsaccommodatie 'de Ginkel'. Het hoofdgebouw stamt uit 1920. Sinds 1953 kwam de Rotterdamse jeugd hier regelmatig op schoolkamp. Nu staat het complex voor breder klandizie open.

- 26. Waar de asfaltweg afbuigt, wandelt u RD langs een afsluitboom over een onverhard pad omhoog. Op een kruispunt LA en op het kruispunt voor het heideveld RD.
- 27. Eerste pad RA, omhoog dwars over het heideveld.
Dit heideveld is ontstaan in een oude zandafgraving, die vroeger de 'Leeuwenkuil' heette. Hier zijn onlangs o.a. graspiepers en nachtzwaluwen waargenomen.
28. Na het bankje doorlopen langs de bovenrand van de heide tot een kruispunt en LA gaan.
29. Einde pad RA tot het begin van een halfverharde weg. Hier LA.
U passeert 'De Hazenberg', een regionaal opvangcentrum en pension voor zwerfdieren. Per jaar vangt het centrum ca 450 dieren op, waarvan 90% herplaatst wordt.
30. Afdalen over een asfaltweggetje tot de verkeersweg.
31. Steek deze over en trek links van het toegangshek 'de Keienberg' het bos in.
32. Houd het hek aan de rechterkant en buig op de splitsing LA over een ruitepad.
- 33. Op de kruising RD een kronkelend paadje omhoog.
- 34. Op de kruising met een MTB-pad RD.
35. Na een daling en daarna op de splitsing met een dubbele beuk LA.
- 36. Op een kruising RD over een open vlakte.
37. Einde pad RA over een dalend pad.
38. Op een vijfsprong het tweede pad links in lopen, een wat dalend pad.
39. Op een kruispunt RA over een dalend pad met routebordjes.
- 40. Op een kruispunt LA. Rechts een oud smeltwaterdal.
Deze dalen komen vaker voor. De meeste zijn ontstaan in de laatste ijstijd. Smeltende sneeuw sleep diepe geulen in de hellingen van de heuvelrug.
41. Op een zessprong eerste pad scherp LA, een breed pad.
42. Na een bult in het pad en na een kruising met breed ruitepad, RA.
43. Volg dit zich versmallende pad ca 400m, steek een fietspad over en sla vóór een aarden wal LA.
44. Voor de ingang van het landgoed Nieuw Amerongen slaat u LA en volgt het asfaltweggetje, totdat u weer het startpunt bereikt

Natuurinformatie

Werkgroep Natuurpaden IVN Veenendaal-Rhenen

3 Deze lange strook bos loopt helemaal tot aan de spoorlijn Utrecht-Rhenen en is een gemengd bos met grove den, zomereik, lijsterbes, Amerikaanse vogelkers en een ondergroei van o.a. stekelvaren en salomonszegel.

4 Rechts van het pad staat een vak met fijnsparren: onze kerstboom. Links aan het einde op de hoek een West-Amerikaanse variant hiervan, de Douglasspar, die door de bosbouw in het verleden veel in aangeplant in de Nederlandse bossen.

10 Langs dit pad (het Utrechtse Spoor, een oude karweg via Leersum richting Utrecht) staan de al eerdergenoemde Douglas-sparren. Deze grote exemplaren zijn zeker meer dan 60 jaar oud. De boom is vernoemd naar David Douglas, een Schotse botanicus die deze variëteit in de jaren '20 van de vorige eeuw heeft geïntroduceerd in Europa. De spar kan hier een hoogte bereiken van 50 meter. Het hout is voor een naaldboom erg hard en duurzaam en daarom erg gewild in vergelijking met grenen- (den) en vurenhout (fijnspar).

11 Aan de linkerkant bevindt zich een inmiddels begroeide diepe kuil, waar vroeger leem uit werd gewonnen. Het leem diende als bouw materiaal en verhardingen. Na het afgraven bleven deze kuilen ongebruikt in het landschap achter.

12 Het betreft hier een zeer oude beuk, veel ouder dan het omringende bos. Bij oude beuken komt het vaak voor, dat de binnenkant wegrot. De beuk heeft geen kernhout, zoals bijvoorbeeld de eik. Kernhout verhardt na verloop van tijd en is daardoor duurzaam, d.w.z. goed beschermd tegen invloeden van buitenaf. Een boom zoals de beuk is veel kwetsbaarder voor schimmels - en dus verrotting vanwege het ontbreken van dat kernhout.

13 Aan de rechterzijde volgt een -voormalige- kapvlakte. Het eenvormige lariksbos is in 2015/2016 gekapt. Inmiddels is dit perceel weer "veroverd" door zaailingen van o.a. diezelfde lariks, grove den en vuilboom, een heester die ook wel sporkehout wordt genoemd.

16 Halverwege dit pad na ca. 200 m staat rechts een dode eik met bovenin een spechtenhol. Dood hout is voor de diversiteit van leven in het bos zeer belangrijk. Zo leven er veel insecten in het zachte dode hout, dat hun tot voedsel dient. Deze insecten worden weer gegeten door bijvoorbeeld diverse vogels, waarvan de specht er één is. Ook is het zachte hout voor deze vogel prima geschikt om er een nestholte in te hakken.

26 De rododendron behoort tot de heidefamilie, al zou je dat op het eerste gezicht niet zeggen. "Rhódon" betekent "roos" in het Grieks, "dendron" is het Griekse woord voor "boom". Grote, oude rododendrons zie je nogal eens op - voormalige - landgoederen en dienden, naast hun sierwaarde, als schuilplaats voor het te bejagen wild, zoals konijnen en fazanten.

27 Het heideveld is ontstaan in een oude zandafgraving, die vroeger de 'Leeuwenkuil' heette. Om de heide in stand te houden, moeten zaailingen van bomen, zoals bijvoorbeeld van berken en dennen, regelmatig worden verwijderd, anders groeit de heide dicht en wordt het (weer) bos.

34 Ook de bosbes, die hier als onderbegroeiing veel voorkomt, behoort tot de heidefamilie. De bosbes ook wel "blauwe bosbes" genoemd heeft blauwzwarte bessen; de vossenbes, oftewel "rode bosbes", heeft rode bessen, die nogal wrang smaken.

32 Deze open plek stond tot voor kort nog vol met fijnsparren. Door de droogte van de afgelopen jaren nam de vitaliteit snel af en werden fijnsparren daardoor kwetsbaar voor ziektes. Van de naaldbomen is met name de fijnspar vatbaar voor schadelijke larven van schorskevers, zoals de letterzetter, die onder de schors van de boom leeft. In heel Europa heeft de fijnspar last van deze plaag. Aan de randen staan hier en daar nog enige dode exemplaren.

36 Langs dit pad staan zowel links als rechts dode beuken en eiken, die men heeft laten staan. Op diverse ervan is de tonderzwam te vinden een meerjarige houtzwam, die parasiteert op verzwakte of dode bomen. De zachte viltige binnenkant van de tonderzwam (ook wel tondelzwam) werd vroeger zodanig bewerkt, dat men daarmee een smeulend vuurtje onderweg kon meenemen: een tondel. Dit om elders weer een vuur te kunnen maken.